

NOTES PERA LA «FLORA MONTSERRATINA»

pe 1

R. P. Adeodat Marcet, O. S. B.

THALICTRUM MINUS L. var. SUBCUNEATUM Pau. var. nov.

Foliis basi cuneatis, trilobatis, lobo medio mucronato, lobis subovatis, acutiusculis, margine subtus reflexo. Montserrat, en varis punts, especialment en el camí de l'ermita de la Sma. Trinitat á Santa Cecilia.

El *Thalictrum minus* L. es sumament polimorf, y noto que tots els autors se veuen embolicats quan tractan de destriar les moltes sub-espècies y varietats en que l' han dividit: jo crech que no existeix en realitat més que l' espècie lineana, essent tot lo demés formes que 's separen més ó menys del tipo. A Montserrat s' hi han citat el *Th. odoratum* Gr. et G., *Th. pubescens* Schl. (non DC.). *Th. foetidum* Wk. (non L.) y les varietats noves *montserratense* Pau y *subcuneatum* Pau. El *Th. foetidum* lo citá á Montserrat Pourret (Wk. Prodom. III, 956) y les altres formes existeixen en mon herbari montserratí; mes dech confessar que, habent observat ab constancia, esperonat per l'amich Pau, infinitat d'exemplars de diferents indrets de la montanya (lo que m' ha sigut fácil per abundar molt dita espècie en Montserrat), no he trobat casi dos exemplars iguals; puig, encare que en alguns se presentan molt típics els caràcters morfològichs de les varietats *montserratense* y *subcuneatum*, se donan totes les gradacions possibles d' una forma al altra d' entre totes les citades á Montserrat. La que més constant se presenta es la var. *montserratense* Pau.

Arabis auriculata Lam. Planta rara, á Catalunya y que Costa cita solsament de l' alta montanya. L' he trobada á les vores de la carretera de Santa Cecilia y en el camí de la font de les *Guilleumes*, baixant fins als 300 mts. sobre 'l mar. També l' he trobada als voltants del Miracle (Solsona).

Linum Ortegae Planch. Ortega doná aquesta planta com á *L. suf-*

fruticosum L. y realment tè molta afinitat ab ell, ó millor dit ab el *L. salsoloides* Lam. que 'ls autors catalans habian pres per *L. suffruticosum*, confonentlos entre sí, fins que 'l Dr. Cadevall feu remarcar bè les diferències entre ells. La planta d' Ortega es molt més gracil, ab rams florífers molt allargats, etc. Les flors, desconegudes per Wk. (Prod. III, 547), son com les del *salsoloides*, encare que un xich més petites. En l' herbari de Boutelou existia, segons Willkomm (l. c.), una planta procedent de Montserrat que dit autor refereix á aquesta especie. Jo l' he trobada en la via del Cremallera aprop de Monistrol y en el camí dels Degotalls, presentant en abdós llochs els mateixos caràcters morfològichs, malgrat de vegetar en condicions mesològiques completament contraries, puig l' un lloch es pedregós, árit y soley, mentres que l' altre es bona terra, relativament humit y ombrívol.

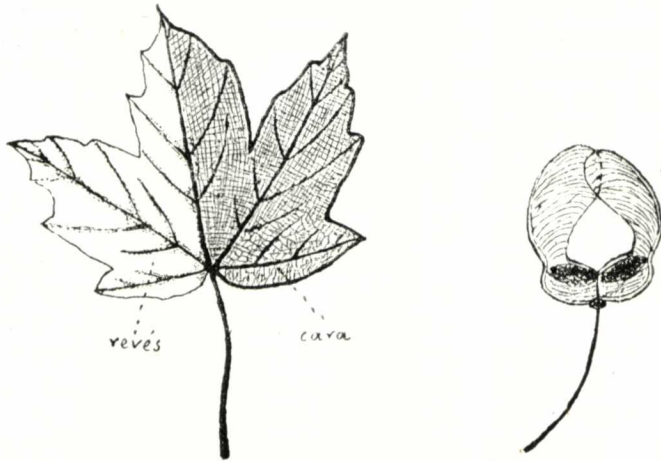
Spergularia rubra Pers. β *Atheniensis* Heldr. et Sart.—*S. Atheniensis* Ascher (ut sp.)—*S. campestris* Wk. (Prod. III, 165). Planta fins ara donada del centre y mitjdia d' Espanya y qual troballa en Catalunya confirma la sospita de Costa (Suplem. 14, N. B.). Es abundant en els curriols dels horts interiors del monastir de Montserrat.

Erodium rupestre Pourret. Fins al present aquesta especie es exclusiua del Montserrat, puig totes les cites de Willkomm, com si fossen localitats diferents, no son més que diversos indrets de la mateixa montanya, y la cita *Peñagolosa* es error del Herb. madritense que enganyá á Willkomm (Pau, Notas bot. V. 14 y Suppl. Prod. Wk. 265) Crech que deu conservárseli á aquesta especie lo nom de *erodium rupestre*, puig ab aquet nom específich baix el genre *Geranium* fou descrita per primera volta per Cavanilles (Diss. IV, 225, tab. 90, fig. 3), si bè que l' Héritier l' había *dibuixada* avans (Geran. monogr. t. 2) ab el nom de *Geranium supracanum*, pero sens donarne la descripció.

ACER CADEVALLI Marcet. sp. nov.

Arbor mediocriter excelsa; ramis divaricatis; flores apparentes simul cum foliis, sed ante perfectam foliationem. Foliis juvenilibus supra glaberrimis, subtus valde pubescenti villosis; adultis papiraceis supra reticulatis, glabris, viridibus; subtus cinereo-tomentellis,

presertim ad nervos; basi cordatis, profunde et inæqualiter 5 lobatis, lobis sinu acuto separatis, lateralibus minoribus, omnibus acutis, cuspidatis, laxe et grosse dentatis; pedunculis limbo æquantibus vel paululum minoribus, glabris; floribus 12-15, corymbosis, pedicellis rufescentibus, glabris, calice profunde 5-partito, divisionibus spatulatis, apice crenatis; petalis ellipticis-oblongis, subacutis, calicem valde superantibus; staminibus octo, inclusis; ovario dense et longe lanuginoso; stigmatibus puberulis, valde exsertis; fructibus parvis; coccis oblongis, carinatis, perinflatis, transverse sulcatis, supra sat dense pilosis; pilis albis, rigidis; alis falciformibus, basi angustatis, apice ut plurimum superpositis. Montserrat, camí de St. Geroni en el Pla dels aucells.

ACER CADEVALLI *Marcel*

(Fulla y fruyt grandor natural)

Aquesta especie té alguna afinitat ab l' *A. hispanicum* Pourr. = *A. Valentinum* Pau sec. Pax! ap. Engl.), del qual, no obstant, se diferencia á primera vista, segons una mostra enviada pe'l mateix Dr. Pau, per tenir les fulles velloses de la part de sota, els lóbul més llargs y més punxaguts, fruyts ab el nudí molt oblonch, més carenat, ab pels llargs y rígits en la part contigua á les ales, aquestes en forma de fals, etz. Més semblant encare al *A. grana-*

tense Boiss. (Prodom. III, 561), però's diferencia bè d' ells pe'ls estams no surtits de la flor, per la forma y pelositat del fruyt, per la forma de les ales, etz.

L' amich Pau (in litt. ad me) creu que son *A. Valentinum* no es sinònim del *A. hispanicum* Pourr, com pretén Pax en la monografia de la familia, puig es poch verosimil que Pourret coneugués la planta de Valencia descrita pe'l Dr. Pau.

ACER OPALUS Mill. var. *stenopterum* Pau. var. nov.

Folia maxima, coriacea, 3-loba, alis samarum erectis, parallelis, angustioribus. Montserrat en l' ermita de Santa Magdalena.

Acer Opalus Mill. f.^a *grandifolia*. Differt a typo alis samarum basi retractis, foliis permagnis, subcordatis. Montserrat en el camí de la *Mentirosa*.

CYTISUS PATENS L. var. *oxycarpus* Pau. var. nov.

Differt a typo legumine lanceolato, apiculato. Montserrat, a prop de *Can Massana*.

Medicago tribuloides Desr. f.^a *longepedunculata* Pau. Pedunculis fructiferis perlongis folia valde superantibus. Montserrat, Santa Cecilia.

Caucalis leptophylla L. A Catalunya sols ha sigut citada ab certesa per Costa en el Montsant (Supl. 32), puig de les cites de Colmeiro, Boutelou y del Herb. madrit. son duptoses les dos últimes y massa vaga la primera. La trobí l' any passat en la via del Cremallera.

Ferula communis L. Colmeiro cita ab vaguetat aquesta especie á Catalunya y Boutelou á Montserrat, mes ni l' un ni l' altre m' haurían mogut á inclóurerla entre les plantès de Montserrat, puig sabém tots la fe que 'ns mereixen les cites d' abdós autors, si jo mateix no l' hagués trobada, encare que un xich passada ja, en sufficient bon estat pera esser determinada ab certesa en el camí de *Can Gomis*. (Montserrat).

PTYCHOTIS STENOLOBA Pau. sp. nov.

Planta glaberrima; radice conica, flexuosa et penetrante; caule erecto 40-60 c. m. solido, striato, fere a basi 4-6 ramoso, foliis radicalibus longe et ad insertionem late petiolatis, pinnatisectis, 3-5 segmentis, patulis, ovatis, profunde incisus, lobatis; lobulis apice obtusis; foliis caulinis vaginatis, sessilibus, bipinnatisectis, laciniis longis, filiformibus, canaliculatis, cuspidatis: pedunculis umbelliferis ante florationem perfectam nutantibus; umbella 8-12 radiata; radiis sat inæqualibus, gracilibus, glabris; umbellulis involucreatis; involucellis 2-3 phyllis, cuspidatis, pedicellis floralibus superantibus; floribus inæqualiter pedicellatis, calice duplo majoribus; petalis niveis. Falda oriental de Montserrat. No es escassa en els ermots, vinyas, etc.

Se distingeix á primera vista en que tèt triple ó quádruple més llargas les fulletes del involucret que la *Pt. heterophylla*, pujant més altes que les coroles.

Galium Gerardi Vill. f.^a *longipes* Pau. Pedunculis florigeris perlongis quam in typo. Montserrat, camí de las *Covas ronyosas*.

Tèt l'aspecte de *G. Gerardi* Vill., var. *tenuissimum* Lange y de *G. corrudæfolium* Vill. ab els quals podria confóndrers, pero 's diferencia per les fulles inferiors més amples, coroles més grans, lóbulus llargament mucronats ó aristats. Del *G. erectum* Huds. se diferencia per les fulles rameals estretes, pedúnculs florífers drets, molt més llarchs, etc. Vetaquí dos formes, el *G. erectum* Huds. y 'l *G. Gerardi* Vill. que no semblan tenir altres diferencies que les produhides per la més ó menys sequetat del lloch ahont vegetan: lo mateix que la diferencia entre 'l *G. Gerardi* y 'l *G. frutescens* Cav. es produhida pe'l terré aridíssim ahont se desenrotlla aquet últim.

SCABIOSA COLUMBARIA L. var. *viduiformis* Pau. var. nov.

Planta glaberrima; foliis radicalibus *Sc. maritimæ* L., foliis ramorum ut in *Pycnocomon rutæfolium* Hffg. Montserrat en la vía del Cremallera.

Tèt les fulles de *Sc. maritima*, ab la qual podria confóndrers molt facilment, si no 's veyan els fruyts, que son de *Sc. columbaria*.

× CONIZA FLAHAUTIANA Senen (*E. Canadense* × *C. ambigua* Sen.)

Abunda en els horts interiors del monastir de Montserrat.

Sembla que 's tracta del *E. crispum*. Pourr. = *E. linifolium* W., que es la planta que Costa (Flor. Catal. 120) diu *comunissima* desde 'l litoral á Figueras.

ERIGERON ACRIS L. var. *asteroides* DC.—*E. podolicus* Pau (non Bess.)

Willkomm (Supp. 75, n.º 1273), després d' haber posat un interrogant devant del susdit nombre, anyadeix: «Vix crederem, plantam hispanicam ab *E. acris* specificè differre et identicam esse cum specie Besseriana.» Y 'l Dr. Pau me diu en una carta respecte á la mateixa planta: «Según los autores que ví después de haber publicado en mis primeros trabajos botánicos bajo *E. podolicus* Bess. esta planta, siguiendo á Lange que la citó en el reino de León, el *E. podolicus* de Reich. es el *E. acris* L. β. *asteroides* DC., y el verdadero *E. podolicus* Bess. es una subespecie del *E. acris* L.—*E. asteroides* Andry (non Lamk.)» A Montserrat l' he trobat no escás en las voras de la carretera de Santa Cecilia.

LEUCANTHEMUM VULGARE Lamk. var. *ageratifolium* Pau.

Planta nova per Catalunya y que he trobat bastant extesa per la montanya de Montserrat. La forma de la corona dels aquenis marginals, que es semblant á la que presenta 'l llim del cálzer de la *Valerianella Auricula* DC., fa sospitar si 's tracta de la var. *auriculatum* Peterm.

× HIERACIUM MARCETI Pau (*H. Lychnitis* × *Neocerinthe* Pau).

hyb. nov.

Foliis radicalibus spatulatis, longe attenuatis; squamis obtusiusculis, interioribus non longe lanceolatis ut in *H. Neocerinthe* Fries. Montserrat, en el camí de *Can Gomis*.

HIERACIUM MURORUM \times Neocerinthe Pau. hybr. nov.

Foliis ovatis, membranaceis et tenuibus ut in *H. murorum* L.; foliolo caulinari et inflorescenti ut in *H. Neocerinthe* Fries; squamis anthodii cuspidatis. Herb. Paul. Montserrat.

HIERACIUM POLYBRACTEATUM Pau. sp. nov.

Foliorum forma simile *H. stenophyllo* Pau, sed robustius, majus floribundum, pedunculis dense nigro-glandulosis, stylis nigris. Planta magis villosa. Herb. Pau. Montserrat.

HIERACIUM NOBILE Gr. et G. var. *farinosum* Pau. var. nov.

Caule hirsuto, foliis cuspidatis, pedunculis et squamis farinosis. Habitus *H. Lamyi* F. Sch. Montserrat en el camí de *Can Gomis*.

HIERACIUM NOBILE Gr. et G. var. *subaequale* Pau. var. nov.

Differt a praecedente foliis caulinis a basilaribus parce minoribus, bracteis longe cuspidatis, caule minus villosa. Habitus *H. Chevalleri* T. et M., sed foliorum margine integro. Montserrat en el camí de *Can Gomis*.

Les formes d' aquest genre que existeixen en mon herbari y les que 'ls autors han citat de Montserrat que no possehexo son innombrables, presentant tals variacions y transicions, qu' estich segur que se 'n veurá un bull el qui vulga treure 'n l' entrellat. Per acabarho d' arreglar, aquest istiu han vingut á Montserrat dos extrangers, que per referencias sospito serian dos botànichs francesos ben coneguts, els quals segurament vingueren pe'ls *Hieracium*, puig després qu' ells passaren, apenas n' he trobat un per remey, allí ahont els altres anys n' estava ple. ¡Veurém cuántes novetats ne surtirán! Jo per ma part desd' ara determino posar per rótul del gros volúm d' aytal genre que tinch en mon herbari el famós distich:

*Hic labyrinthus adest: verum si laboris intus,
non labyrinthus erit, sed labor intus erit.*

Myconia borraginea Lapey. Abunda aquesta interessant espècie en totes les roques ombrívols de Montserrat, especialment en les torrentades, baixant fins als 400 mts. sobre 'l mar en la vessant oriental. Però no es sols pera citar-la de Montserrat el motiu de fer menció d'ella, sino principalment pera tornar per la gloria d'un dels primers botànichs catalans que recorregué herboritzant nostra montanya, el Dr. Francesch Micó, metje, honra de la ciutat de Vich, ahont vejà la primera llum y ahont exercí sa carrera primerament, passant més tart á exercirla á Barcelona. A Micó li ha passat ab l' *orella d'os* ó *Auricula ursi*, com ell l'anomenaba, lo que á Colón ab l'Amèrica: ells treballaren, y altres se n'emportaren la gloria.

La planta que 'ns ocupa fou trobada per primera vegada á Montserrat pe'l Dr. Micó, com assegura Lapeyrouse (Hist. abrégé des Plantes des Pyren., p. 115). Després de dir qu'aytal planta no pot permanèixer dintre 'l genre *Verbascum*, en el qual la colocá Linneus, y després de demostrar que es just que 'l genre nou que d'ella deu formar-se porte 'l nom del botànich que primer la va descobrir, anyadeix: «Voici comment Tournefort parle de Mycon au sujet du Montserrat et de l' *Auricula ursi* Myconi: *In ipso* (Montserrat) *nascuntur rariores plantae, etiamsi errorum magis quam botanicorum peregrinationibus celebretur. Quamplures ex his descripsit olim Franciscus Myconus medicus Ausoniensis, qui in Barcinone degebat ante plures annos; quas hodie plane ignoraremus, nisi ad Jacobum Delechampium egregius ille vir eas perhumane misisset.*» Lo qual no es contrari á lo que diu D. Pere Felip Monlau en la vindicia que fa d'aquesta planta en una nota als «Elementos de Botànica por Aquiles Richard» traduïts pe'l mateix Monlau. «No fué en ellos (Pirineos), diu, donde se halló por primera vez, sino que fué en la antigua Ausetania,» puig que la montanya de Montserrat pertenyia allavors al bisbat de Vich.

Linneus batejà l' *Auricula Ursi* ab el nom de *Verbascum Myconi* L. (Cod. 1416) y dintre aquest genre quedá fins que Ramond (any 1804) digué que no podia permanèixer entre 'ls *Verbascum*, y l'any següent (1805) apareix ja el genre *Ramondia* creat per Richard pera nostra planta. «*Oh felix Ramond!* exclama ab fina ironia Bubani, «*Quam dignam coronam tuos obtinuerunt labores!*»

Ab quánta injusticia Richard doná á la planta de Micó el nom de *Ramondia pyrenaica* ho demostra llargament el Dr. Monlau

(l. c.), del qual n' extractaré algún paragraf, pera no allargarme massa. Comensa dient que la descripció de Richard es molt exacte, y anyadeix: «Pero nunca perdonaremos á Richard el que, haciendo un nuevo género de esta planta, haya menoscabado, en obsequio de Ramond, la memoria del Dr. Micó, quien ha sido indudablemente el primer botánico que la descubrió y á quien Delechamp, corresponsal suyo, la había dedicado muchos años antes. Estamos seguros que si Mr. De Candolle (un dels autors de la *Flore française* ahont se publicá la *Ramondia pyrenaica* Richard) hubiese tenido que separar esta planta de los Verbascos y formar de ella un género nuevo, no la habría dado otro nombre que el que este sabio filologista nos autoriza á darle, insiguiendo las juiciosas reglas de su *Teoría de la Botánica descriptiva*.»

La segona de les regles de De Candolle diu que, quan d' un genre se treu un grupo d' especies pera formarne un de nou, s' ha d' atendre si entre les especies que han de formar el nou genre, n' hi ha alguna que porte un nom sustantiu, y en aquet cas, del nom sustantiu s' ha de formar el nom genérich del nou grupo. D' aquí dedueix molt acertadament Monlau que «el *Verbascum Myconi* L. que debe separarse de los Verbascos..., constituyendo un género nuevo, deberá llamarse *Miconia*, por ser un nombre sustantivo y no existir género alguno de este nombre (1).» Y continúa Monlau: «Mr. Richard al dar nombre á esta planta ha incurrido en dos grandes faltas, quebrantando dos cánones del inmortal Linneo. Una de ellas es imperdonable, pues versa sobre el cánón 238 de la *Filosofía botánica* de aquel autor. Dice así: *Nomina generica ad Botanici optimi meriti memoriam conservandam constructa, sancte servanda sunt...* Este cánón se hace extensible no sólo á los nombres genéricos, sí que también á los específicos, pues tan digno de memoria se hace el botánico que da origen á un género, como el que enriquece á éste con una especie. A más de que el Dr. Micó es aquí el descubridor de la planta, única en su género... Si á lo menos nos hubiese conservado el nombre específico, tendría algún disimulo; pero es imperdonable el que haya echado en olvido el nombre del ilustre botánico español, para dar á la especie el de *pyrenaica*, que está pésimamente aplicado.» Realment ni la planta

(1) Deu advertirse que la *Myconia Chrysanthemum* Schultz de les Compostes es posterior (any 1836) á la *Myconia borragínea* Lapey. (a. 1813).

es exclusiva dels Pirineus, ni sisquera fou allí ahont se trobá per primera vegada. Sintetisant, donchs, podém dir que 'l nom de *Ramondia pyrenaica* va esser donat ab molt mala sombra y 'l genre *Ramondia* nasqué mort *legalment* per faltar Richard á les regles de nomenclatura botànica vigents en aquella época. Y dexém al doctor Monlau que se les arregle ab Mr. Richard (puig tè molta gracia la *banderilla* final que li clava), pera passar á un altra qüestió, la filològica. El nou genre çha de ser *Myconia*, com diu Lapeyrouse; *Miconia*, com l' anomena Monlau, ó *Mycoa*, com vol Buberni? Jo, atenant á les regles donades pe'l Congrès botànich de Viena (1905) respecte á la formació de noms genèrichs ab els patronímichs (Cap. III, sec. 3, §. 3, art. 25, recom. IV, a.), diria *Micoa*; mes ha de tenirse present la costúm antiga de llatinar els noms propis, además de que no sabém cóm se firmaba el Dr. Micó en sos escrits y quan escribía als seus amichs. Axís es que, *salvo meliori*, crech s' ha de conservar el nom á la planta que 'ns ocupa tal com lo va donar Lapeyrouse, qui fou el primer que creá el genre *Myconia*.

La sinonimia pot donarse del modo següent, seguint l' ordre cronològich:

Verbascum Myconi L. (Codex 1416).

Ramondia pyrenaica Richard. (ap. Pers. Ench. I, 216 y DC Prod. IX. 272).

Myconia borraginea Lapey. (Hist. abr. des pl. des Pyr. 115).

Chaixia Myconi Lapey. (Suppl.)

Myconia borraginoides, Bub. (Flor. Pyr. I, 525).

Miconia aretotis, Monlau. (Elem. de Bot. por Rich. trad. por Monlau).

Ramondia Myconi, F. Schultz. (Herb. norm. n. 321).

Ramondia Micoi, Pau. (Bol. Soc. Arag. t. VII, 106).

VERONICA TEUCRIUM L. var. MARCETI Pau. var. nov.

Planta valde similis *V. prostrata* L. var. *fruticarpæ* Smk. ex Transilvania, sed ab ea differt foliis omnibus laciniatis, corolis et stylis majoribus. Montserrat en el plá de Sant Miquel. Rara. En el Miracle l' he trobada molt abundant, barrejada ab la *V. tenuifolia* Asso que hi es abundantíssima. La planta del Miracle tè les coro-

les més grosses encare que la de Montserrat. Ab els exemplars existents en mon herbari procedents de Montserrat, Olesa y 'l Miracle pot formarse una escala bastant complerta respecte á la divisió de les fulles, passant casi insensiblement de la *V. Teucrium* de fulles senceres á la *V. tenuifolia* Asso var *Cadevalli* Pau de segments foliars capilars.

TEUCRIUM CAPITATUM L. var. ANTHENATUM Pau. var. nov.

Flores laxi; bracteis spatulatis, longe petiolatis. Montserrat, vessant occidental aprop de la *Vinya nova*. Es semblant al *T. cartaginense* Lange.

AMARANTHUS SILVESTRIS L. (sec. Coste, Flore française III, 173).

A. silvestris Desf. Me sembla que regna bastanta confusió entre 'ls autors respecte á aquesta especie. La planta de Montserrat es conforme exactament á la figura y descripció de l' abbé Coste (l. c.) baix lo nom d' *A. silvestris* L. (an *A. viridis* L?) y tè ademés los caràcters del *A. viridis* L. «*folia margine membranaceo-rubicundo, »caule rubro, recto, striato*», que, segons Costa (Flor. de Catal. 211), troban á faltar Grenier y Godron en el *A. Blitum* d' Europa, pera ser igual al *A. viridis* L. Willkomm (Prod. I, 277) dona al *A. viridis* L. entre altres caràcters «*foliis... obtusissimis vel emarginatis... »glomerulis... superioribus in spicam terminalem erectam, elongatam, densam congestis*», que no veig cóm se pot conjuminar ab lo de Coste (l. c.); caràcters aquets que tampoch convenen á nostra planta, que tè les fulles agudes, tot lo més algunes quelcom obtuses, y 'ls grupos de flors son tots axilars. Boutelou cita á Montserrat un *A. viridis* Moq, que segurament voldrà ser l' *A. viridis* Wk. (nou L.) (Prod. l. c.)

El fer Coste creació de Linneus l' *A. silvestris* deu ser errata de impremta ó un *lapsus calami* fácil de sufrir, puig veig que tots los autors lo fan de Desfontaines. Lo que no 's comprén tan facilmente es l' embolich que 'ns fa Willkomm ab l' *A. viridis* L.

× QUERCUS MARCETI Pau (*Q. Ilex* × *Robur* Pau) — an *Q. Ilex* ×
sessiliflora Marcet? hb. monts. nov. hybr.

Arbor mediocris, gracilis; ramis gracilibus, patulis, laxe foliatis; ramulis, petiolis et pedunculis luteo-tomentosis; foliis perennantibus, perlongis quam latis, (longitudo 8-12 c. m., latitudo 3-4 c. m.), petiolatis, (petiolo 1 $\frac{1}{2}$ c. m.) subopacis, supra læte viridibus, subtus albo-tomentosis presertim ad nervos, basi cuneatis, subintegris, vel a primo tertio rude et laxe dentatis, dentibus et apice mucronatis, margine paululum crispatis; fructibus pedunculatis, axillaribus, pedunculo foliorum petiolo æquante; glande parvissima, oblonga, apice conico et sat porrecto, cupula ferè omnino inclusa, apice exerto. Montserrat en el canal dels *Avellaners*.

El *Quercus* més semblant á nostre híbrít (per la descripció, puig no he vist l' exemplar), es el *Q. alpestris* Bss. (Prod. I, 240), pero la planta montserratina es de fulles perennes y 'l marge de les matexes rara vegada es una mica ondulat; mes se diferencia encare del *Q. cerrioides* Wk. et Costa, per tenir les fulles integres, no pinatifides, fruyt pedunculat, petit y tapat completament pe'l didal.

BRACHIPODIUM RAMOSUM R. Sch. var. PLANIFOLIUM Pau. var. nov.

Viride, majus; foliis planiusculis, debilibus; spiculis elongatis, margine membranaceo. Montserrat en el camí anomenat *Dressera de las monjas*.

ADEODAT F. MARCET, O. S. B.

Montserrat, Mars 1909.

